

Město Borovany

jako provozovatel veřejného pohřebiště podle § 16 odst. 1 zák. 256/2001 Sb., o pohřebnictví a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen zákon o pohřebnictví)

vydává v souladu s § 19 citovaného zákona

Řád veřejného pohřebiště města Borovany

1. Zastupitelstvo města Borovany ve smyslu § 102 odst. 3 zákona č. 128/2000 Sb., zákon o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů, schválila tento Řád veřejného pohřebiště města Borovany dne 9. 9. 2020 pod číslem usnesení 205 II./5.
2. Řád veřejného pohřebiště města Borovany se vydává po předchozím souhlasu Krajského úřadu Jihočeského kraje v Českých Budějovicích vydaného dne 13. 7. 2020 pod číslem jednacím KUJCK 87378/2020.

Článek 1

1. Úvodní ustanovení

1. Provozování pohřebiště je nedílnou součástí veřejné infrastruktury a službou ve veřejném zájmu v samostatné působnosti obce.
2. Provozovatelem veřejného pohřebiště je město Borovany, IČ 00244686, se sídlem Žižkovo nám. 107, 373 12 Borovany, zastoupené starostou města.
3. Správu pohřebiště vykonává město Borovany prostřednictvím Městského úřadu Borovany se sídlem Žižkovo nám. 107, 373 12 Borovany.
4. Úcta k památce zesnulých a účast na smutku pozůstalých, jakož i společenské poslání pohřebiště jako veřejného pietního místa určeného k rozloučení se zemřelými, k jejich pohřbívání a k ukládání jejich zpopelněných ostatků vyžaduje, aby pohřebiště bylo udržováno v dobrém stavu a aby bylo dbáno příslušných zdravotních, hygienických a bezpečnostních předpisů.
5. Řád veřejného pohřebiště města Borovany upravuje správu pohřebiště města Borovany a povinnosti osob, kterým svědčí právo nájmu místa na pohřebišti, dále osob, které zde vykonávají objednané činnosti a návštěvníků pohřebiště, a to v souladu se zákonem o pohřebnictví.

Článek 2

Působnost řádu pohřebiště

1. Vysvětlení zkratk pojmu:
 - Zákon o pohřebnictví – zákon č. 256/2001 Sb. o pohřebnictví a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů.
 - Veřejné pohřebiště – (dále též „pohřebiště“) je prostor k pohřbení lidských pozůstatků nebo uložení lidských ostatků v podobě míst pro hroby, úložiště jednotlivých uren, nebo jejich kombinace.

- Řád veřejného pohřebiště města Borovany (dále též „Řád“) – zveřejněná závazná pravidla a podmínky, kterými město Borovany jako provozovatel pohřebiště v souladu s ustanovením § 19 zákona o pohřebnictví a upravuje zejména:
 - a) rozsah služeb poskytovaných na veřejném pohřebišti
 - b) podmínky pro sjednání nájmu hrobového místa, které musí být stejné pro všechny osoby
 - c) tlečí dobu pro ukládání lidských pozůstatků do hrobů
 - d) povinnosti návštěvníků veřejného pohřebiště v souvislosti s pořádkem na veřejném pohřebišti a zachováním důstojnosti tohoto místa a způsob a pravidla užívání zařízení veřejného pohřebiště
 - e) povinnosti provozovatele pohřebiště a dalších osob vykonávajících činnosti související se zajištěním řádného provozu veřejného pohřebiště
 - f) povinnosti nájemce hrobového místa, včetně rozsahu péče o hrobové místo
 - g) dobu, po kterou je veřejné pohřebiště přístupno návštěvníkům
 - h) podmínky pro dohled nad provozovatelem pohřební služby, který na základě smlouvy s vypravitelem pohřbu hodlá na pohřebišti provádět práce.

- Provozovatel veřejného pohřebiště (dále též „provozovatel“) - obec, zajišťující provoz veřejného pohřebiště jako službu ve veřejném zájmu v samostatné působnosti obce jako službu ve veřejném zájmu ve smyslu § 16 odst. 1 zákona o pohřebnictví.
- Hrobové místo – je místo na pohřebišti určené pro zřízení hrobu nebo vyhrazené místo v úložišti jednotlivých uren včetně plochy pro zhotovení hrobového zařízení.
- Hrob - je hrobové místo určené pro ukládání lidských pozůstatků s následným zásypem zeminou.
- Hrobové zařízení - např. pomník, náhrobek, rám, krycí deska, je věc movitá sestávající z rozebíratelných dílů (včetně nezbytných základů), kterou lze přenést z místa na místo bez porušení její podstaty.
- Urnové místo - je hrobové místo určené pouze k ukládání uren se zpopelněnými lidskými ostatky (minimálně v úředních obalech) do vyhrazeného prostoru pod nebo nad zemí. Uložení uren se zpopelněnými lidskými ostatky je s prokazatelným souhlasem správce možné i do hrobů, nebo v pevných obalech i na jejich povrch.
- Kolumbárium - je nadzemní stavba se schránkami pro ukládání uren se zpopelněnými lidskými ostatky.

2. Ustanovení tohoto řádu se vztahují:

- Na veřejné pohřebiště v Borovanech na pozemku p. č. 2140/1 v k. ú. Radostice u Trocnova, jejíž součástí jsou:
 - Místa pro ukládání lidských pozůstatků do hrobů – jednohroby a dvojhroby.
 - Místa pro ukládání zpopelněných lidských ostatků v urnách – urnové místo v urnovém háji.
 - Kolumbárium pro ukládání zpopelněných lidských ostatků v urnách.
 - Smuteční síň, která je součástí pozemku p. č. st. 132 a p. č. st. 133.
- Řád je závazný pro provozovatele a dále subjekty zajišťující pohřební služby, pro obstaravatele pohřebních a jiných úkonů, nájemce hrobových míst, objednatele a zhotovitele služeb, návštěvníky pohřebiště včetně osob, které s prokazatelným souhlasem správce pohřebiště nebo nájemce provádějí práce a pro ostatní veřejnost.

- Pokud bude stejná věc popsána v několika dokumentech a v každém jinak, tak mají přednost v pořadí: samotná nájemní smlouva, Řád, zákon o pohřbenictví a občanský zákoník. Smlouva i Řád nesmějí být v rozporu se zákonem nebo být proti zákonu - speciálnímu i obecnému. Zvláštní ustanovení mají vždy přednost před obecnými, a to i když jsou uvedena v jednom dokumentu. Pokud není v žádném dokumentu nějaká věc upravena, bude posuzována pravidly uvedenými v právních předpisech.
- Hrob, ve kterém je pohřben zemřelý, jehož činnost byla mimořádně společensky prospěšná a všeobecně uznávaná, je možné rozhodnutím Zastupitelstva města Borovany prohlásit za „Čestný hrob“. Takový hrob bude opatřen nápisem „Čestný hrob“. Nájemci hrobového místa, na kterém se nachází hrob prohlášený za „Čestný hrob“, přísluší sleva z nájmu a služeb spojených s nájmem spojených ve výši 50% u jednohrobu a urnového místa, u dvojhrobu ve výši 25%. Nájemce nesmí bez souhlasu Zastupitelstva města Borovany odstranit hrobové zařízení hrobového místa. V případě, že o další užívání hrobového místa, na kterém se nachází hrob prohlášený za „Čestný hrob“, neprojeví nájemci zájem, nebo v případě, že hrobové zařízení vykazuje známky opuštěnosti, je město Borovany povinno učinit na své náklady opatření směřující k zachování pietnosti a důstojnosti hrobu.
- Náhrobek vykazující vysoké uměleckořemeslné zpracování je možné rozhodnutím Rady města Borovany prohlásit za „Cenný náhrobek“. Nájemce nesmí bez souhlasu Rady města Borovany odstranit hrobové zařízení hrobového místa. V případě, že o další užívání hrobového místa, na kterém se nachází „Cenný náhrobek“, neprojeví nájemci zájem, nebo v případě, že hrobové zařízení vykazuje známky opuštěnosti, je město Borovany povinno učinit na své náklady opatření směřující k zachování „Cenného náhrobku“.

Článek 3

Rozsah poskytovaných služeb

1. Na pohřebišti města Borovany jsou poskytovány tyto základní služby:
 - Nájem místa
 - nájem hrobového místa pro jednohroby
 - nájem hrobového místa pro dvojhroby
 - nájem hrobového místa pro uložení lidských ostatků v urnách
 - nájem schránky v kolumbáriu
 - Správa a údržba pohřebiště a objektů na pohřebišti.
 - Vedení předepsané evidence související s provozováním pohřebiště.
 - Zveřejňování informací v místě na daném pohřebišti obvyklém pro potřeby nájemců a veřejnosti.
 - Vykonávání dozoru nad dodržováním Řádu.
 - Údržba a úprava společných hrobů a ve sjednaném rozsahu i čestných hrobových míst.
 - Zajišťování sběru, třídění, odvozu a likvidace odpadů.
 - Údržbu komunikací a veřejné zeleně.
2. Na pohřebišti města Borovany jsou poskytovány doplňkové služby na žádost nájemce nebo

vlastníka hrobového zařízení, které nejsou kalkulovány v ceně nájmu:

- Výkopové práce související s pohřbením nebo exhumací.
 - Pronájem smuteční síně.
3. Všichni zemřelí nezávisle na místě úmrtí mohou být na tomto veřejném pohřebišti pohřbeni jen s prokazatelným souhlasem správce po předložení listu o prohlídce zemřelého, a to zpravidla před vydáním povolení k výkopu hrobu.
 4. V souladu se stanoviskem krajské hygienické stanice č.j. 1369/219/160/03/R ze dne 26.3. 2003 je na základě zákona o pohřebnictví tímto Řádem pro uložení lidských ostatků do hrobů na pohřebišti stanovena tlečí doba v délce minimálně 20 let s možností pohřbívání do prohloubených hrobů hlubokých 200 cm, do standartních hrobů hlubokých 150 cm dle hydrogeologického posudku.

Článek 4

Doba zpřístupnění pohřebiště, povinnosti návštěvníků, způsob a pravidla užívání zařízení

1. Návštěvníci pohřebiště jsou povinni se zdržet takového jednání, které by se dotýkalo důstojnosti zemřelých nebo mravního cítění pozůstalých a veřejnosti, to znamená zejména chovat se hlučně, pouštět přenosné nosiče zvuku, požívat alkoholické nápoje, omamné a psychotropní látky, odhazovat odpadky mimo nádob k tomu určených a používat prostory pohřebiště a jeho vybavení k jiným účelům, než k jakým jsou určeny.
2. Pohřebiště je místo veřejně přístupné: květen – září od 7.00 do 20.00 hodin
říjen – duben od 8.00 do 17.00 hodin
3. Provozovatel pohřebiště může z oprávněných důvodů přístup veřejnosti na pohřebiště nebo jeho část dočasně omezit nebo zakázat, např. v době provádění terénních úprav, manipulování se zetlelými, nezetlelými i zpopelněnými lidskými ostatky v rámci pohřebiště, exhumací, za sněhu, náledí apod., pokud nelze zajistit bezpečnost návštěvníků. Provozovatel zabezpečí v zimním období nezbytnou údržbu hlavních komunikací pohřebiště v zájmu zajištění bezpečnosti.
4. Dětem do 10 let věku je dovolen vstup na pohřebiště pouze v doprovodu dospělých osob.
5. Osobám pod vlivem návykových a psychotropních látek je vstup na pohřebiště zakázán, rovněž je zakázáno požívání alkoholických nápojů na pohřebišti.
6. Motorová vozidla mohou na pohřebišti vjíždět a zdržovat se jen s prokazatelným souhlasem provozovatele a za podmínek stanovených provozovatelem. Jde zejména o dodržování vyhrazených jízdních tras, maximální povolené rychlosti apod. Ve zvlášť odůvodněných případech může provozovatel pohřebiště povolit výjimku.
7. Na pohřebišti není dovolena jízda i jinými vozidly s výjimkou vozíků invalidních občanů. Chodci mají vždy přednost před vozidly. Přednost v jízdě má vozidlo, které přijíždí zprava. Pojížděná a zpevněná plochy na pohřebištech mohou být užívány k odstavení vozidla na nezbytně nutnou dobu pouze tak, aby tím nebyl omezen pohyb jiných vozidel. Na pohřebištech je zakázáno provádět opravy, údržbu a mytí vozidel.
8. Na pohřebišti je rovněž zakázáno pohybovat se na kolech, kolečkových bruslích, koloběžkách, skateboardech apod.

9. Na pohřebišti je zakázán vstup se psy.
10. Z hygienických důvodů není dovoleno na pohřebišti pít vodu z vodovodních výpustí a studní. Rovněž není dovoleno tuto vodu odnášet v náhradních obalech mimo pohřebišť.
11. Svítidla mohou návštěvníci a nájemci na pohřebišti rozsvěcovat jen pokud jsou vhodným způsobem zabezpečena proti vzniku požáru. Provozovatel může v odůvodněných případech používání svítidel na pohřebišti omezit nebo i zakázat.
12. U kolumbárií lze hořící svíčku umístit pouze na vyhrazené místo mezi schránkami, nebo pod spodní řadou schránek, a to jen v provedení s nehořlavým obalem. Jakékoliv upevňování výzdob či jiných předmětů na samotné schránky je zakázáno a bude provozovatelem neprodleně odstraněno.
13. Ukládání nádob, nářadí, jiných předmětů, včetně dílů hrobového zařízení na zelené pásy a místa kolem hrobových míst není dovoleno. Nádoby na odpady na pohřebišti slouží jen pro ukládání odpadu z pohřebišť mimo odpadu stavebního a nebezpečného. Pokud je na pohřebišti zavedeno třídění odpadu, je nutno toto opatření respektovat.
14. Návštěvníkům je zakázáno provádět jakékoli zásahy do vzrostlé zeleně na pohřebišti. Nájemcům hrobových míst je zakázáno vysazování keřů a stromů v okolí pronajatého hrobového místa.
15. Na pohřebišti je povoleno provádět práce pouze v takovém rozsahu a způsobem, který stanoví tento Řád a provozovatel.
16. Na pohřebišti je dovoleno umístění reklam pouze na vyhrazených místech po předchozím souhlasu provozovatele pohřebišť. Není dovoleno umístění reklam na stromech ani zařízeních pohřebišť ani hrobových místech a hrobových zařízeních.
17. Na pohřebišti rovněž není dovoleno pořádat prezentační akce soukromých subjektů zaměřené na výkon následné služby pro nájemce či prodej jimi nabízeného zboží. Všechny podnikatelské subjekty, které chtějí vykonávat jakékoli práce či služby pro nájemce, mají oznamovací povinnost k této činnosti vůči provozovateli pohřebišť.
18. Smuteční obřadní síň slouží k obřadům pro rozloučení s lidskými pozůstatky v konečné rakvi před uložením do hrobu, nebo odvozem ke zpopelnění, nebo k rozloučení se zpopelněnými lidskými ostatky, a to všem občanům i členům jakékoli registrované církve za rovných podmínek. Jiný způsob užití obřadní síně ke smutečnímu obřadu může povolit provozovatel jen po vlastním uvážení a v souladu se zákonem o pohřbnictví.
19. Smuteční obřadní síň lze užívat pouze na základě uzavřeného smluvního vztahu mezi nájemcem budovy a objednatelům za úplaty dle platného ceníku. Provozní doba se upravuje podle potřeby objednatelů, kapacity obřadů a provozních možností nájemce budovy.
20. Všechny osoby vykonávající činnosti související se zajištěním řádného provozu pohřebišť jsou povinny tak činit v souladu se zákonem o pohřbnictví a ostatními právními normami upravujícími takovou činnost, dodržovat tento Řád, a to vždy s vědomím provozovatele pohřebišť nebo s jeho předchozím souhlasem, je-li ho dle tohoto Řádu potřeba.

Článek 5

Povinnosti provozovatele a správce pohřebišť

1. Provozovatel pohřebiště je povinen zejména:

- a) Všem osobám - zájemcům o nájem stanovit stejné podmínky pro sjednání nájmu dle typu hrobového místa.
- b) Zdržet se ve styku s pozůstalými chování nešetřného k jejich citům a umožnit při smutečních obřadech účast registrovaných církví, náboženských společností a jiných osob v souladu s projevenou vůlí zemřelé osoby, a pokud se tato osoba během svého života ke smutečnímu obřadu nevypravila, také v souladu s projevenou vůlí osob uvedených v § 114 odst. 1 občanského zákoníku, je-li provozovateli známa.
- c) Vést evidenci související s provozováním pohřebiště v elektronické podobě s roční frekvencí výtisku a jejich svázáním.
- d) Ukládat Listy o prohlídce zemřelého, popřípadě i doklady o zpopelnění (byly-li předány) do spisovny dle archivačního a skartačního řádu obce.
- e) Vyřizovat stížnosti včetně reklamací souvisejících s provozem a správou pohřebiště. Stížnosti vyřizuje provozovatel pohřebiště Městský úřad Borovany.
- f) Současně je povinen udržovat aktuální plán pohřebiště s vedením evidence volných hrobových míst. Zájemcům o uzavření nájemní smlouvy je povinen na jejich žádost nechat nahlédnout do plánu pohřebiště a evidence volných míst.
- g) V případě zákazu pohřbívání bezodkladně písemně informovat nájemce hrobových míst, pokud je mu známa jejich adresa, a současně informovat veřejnost o tomto zákazu v místě na daném pohřebišti obvyklém.
- h) V případě rušení pohřebiště provozovatel postupuje dle ustanovení § 24 zákona o pohřebnictví a je bezodkladně povinen ve směru k zúčastněným osobám a veřejnosti splnit veškerou informační povinnost.
- i) Připravit k pronájmu nová místa pro hroby, urnová místa apod. (tzn. vytyčit – označit, číselně označit, vyčistit) tak, aby se minimalizoval negativní dopad na již existující hrobová místa. Pronajímat tato místa a provádět obnovu nájmu zájemcům za podmínek stanovených zákonem o pohřebnictví a Řádem tak, aby vznikly ucelené řady, oddíly či skupiny hrobových míst stejného charakteru a rozměrů.
- j) Zabezpečovat výkopy hrobů a služby související s pohřbíváním, manipulací s lidskými ostatky, exhumacemi a ukládáním zpopelněných ostatků. Tuto povinnost může zajistit i u třetího subjektu po protokolárním předání pracoviště a nejbližšího okolí.
- k) Zajišťovat údržbu veřejné zeleně na pohřebišti podle platných předpisů, pokynů příslušného správního orgánu, provádět úklid cest a chodníků, běžnou údržbu oplocení, společných zařízení a inženýrských sítí v rozsahu stanoveném smlouvou.
- l) Dbát na úpravu pohřebiště a předkládat návrhy na rozvoj a modernizaci pohřebiště.
- m) Zajišťovat sběr, třídění, uskladňování a likvidaci odpadu z pohřebiště mimo odpadu stavebního a biologicky nebezpečného.
- n) Zabezpečovat pořádek a čistotu na pohřebištích včetně údržby veřejných travnatých ploch, opuštěných hrobových míst, společných hrobů a vyhrazených ploch.
- o) Umožnit oprávněným osobám manipulaci se zetlelými, nezetlelými i zpopelněnými lidskými ostatky v rámci pohřebiště nebo provedení exhumace za podmínek stanovených zákonem o pohřebnictví a tímto Řádem.
- p) Písemně upozornit nájemce na skončení sjednané doby nájmu nejméně 90 dnů před jejím skončením. Není-li mu trvalý pobyt nebo sídlo nájemce znám, uveřejní tuto informaci v místě na daném pohřebišti obvyklém nejméně 60 dnů před skončením sjednané doby nájmu.
- q) Během doby trvání nájmu zajistit k hrobovému místu přístup a zdržet se jakýchkoli zásahů do hrobového místa, s výjimkou případů, kdy je nezbytné bezodkladně zajistit bezpečný provoz pohřebiště, mimo kopání hrobů nebo opravy hrobových zařízení v sousedství, avšak jen na dobu nezbytně nutnou.

Článek 6 Užívání hrobového místa

1. Žádný zájemce o nájem místa na pohřebišti nemá nárok na okupaci opuštěného hrobového místa nebo na jiné, individuální umístění hrobu a hrobového zařízení v rámci hrobového místa.
2. Nájem hrobového místa vzniká na základě smlouvy o nájmu hrobového místa uzavřené mezi pronajímatelem - provozovatelem pohřebiště a mezi nájemcem (dále jen smlouva o nájmu). Smlouva o nájmu musí mít písemnou formu a musí obsahovat určení druhu hrobového místa, jeho rozměry, výši nájemného.
3. K uzavření smlouvy o nájmu hrobového místa je zájemce o nájem povinen poskytnout pronajímateli – správci pohřebiště zejména tyto údaje:
 - a) jméno a příjmení zemřelé osoby, jejíž lidské pozůstatky nebo ostatky jsou na pohřebišti uloženy, místo a datum jejího narození a úmrtí,
 - b) List o prohlídce zemřelého,
 - c) údaje o jiných lidských pozůstatcích v rozsahu identifikace jiných lidských pozůstatků, datum uložení lidských pozůstatků nebo lidských ostatků na pohřebišti včetně jejich exhumace, určení hrobového místa, hloubky pohřbení, druhu rakve, vložky do rakve nebo transportního vaku; u lidských ostatků druh a číslo urny a v případě vsypu i místo jejich uložení,
 - d) záznam o nebezpečné nemoci, pokud lidské pozůstatky, které byly uloženy do hrobu, byly touto nemocí nakaženy,
 - e) jméno, příjmení, adresu místa trvalého pobytu a data narození nájemce hrobového místa, jde-li o fyzickou osobu, nebo obchodní jméno, název nebo obchodní firmu, sídlo a identifikační číslo osoby nájemce hrobového místa, jde-li o právnickou osobu,
 - f) datum uzavření nájemní smlouvy a dobu trvání závazku včetně údajů o změně smlouvy,
 - g) údaje o náhrobku a hrobovém zařízení daného hrobového místa, včetně údajů o vlastníku, pokud je znám, není-li vlastníkem nájemce, a to nejméně v rozsahu jméno, příjmení, trvalý pobyt, datum narození,
 - h) jméno, příjmení, adresu místa trvalého pobytu a další kontakty na osoby, které budou po smrti nájemce na základě určené posloupnosti pokračovat v nájmu.
4. Změny výše uvedených údajů a skutečností je nájemce povinen bez zbytečného odkladu oznámit provozovateli / správci pohřebiště.
5. V případě, že se jedná o nájem hrobového místa v podobě hrobu, musí být doba, na níž se smlouva o nájmu uzavírá, stanovena tak, aby od pohřbení mohla být dodržena tlecí doba stanovená pro pohřebišť v čl. 3.
6. Nájem hrobových míst se sjednává zpravidla na dobu:

- pro hrob (jednohrob, dvojhrob)	na 20 let
- pro urnový hrob	na 10 let
- pro schránku v kolumbáriu	na 10 let

7. Provozovatel pohřebiště omezil maximální délku nájmu místa na pohřebišti na dobu 20 let a minimální délku nájmu místa na 10 let (ne však na dobu kratší, než je stanovená tlecí doba při pohřbení). Osвобоzení od úhrady nájmu jakož i slevy z cen může učinit pouze provozovatel pohřebiště.
8. Podnájem hrobového místa je zakázán.
9. Platným uzavřením smlouvy o nájmu vzniká nájemci právo místo užívat a zřídít na pronajatém místě hrob, urnové místo, včetně vybudování náhrobku a hrobového zařízení (rám, krycí desky apod.) a vysázet květiny (mimo kolumbária), to vše v souladu s obsahem smlouvy o nájmu, tímto Řádem a pokynů správce s následnou možností uložit v tomto místě lidské pozůstatky a lidské ostatky.
10. Nájemní právo k hrobovému místu lze převést na třetí osobu pouze prostřednictvím provozovatele / správce pohřebiště novou smlouvou. Současně s převodem nájemního práva je dosavadní nájemce a vlastník náhrobku nebo hrobového zařízení povinen předložit provozovateli / správci pohřebiště smlouvu o převodu uvedených věcí do vlastnictví jiné osoby, nezůstávají-li i nadále v jeho vlastnictví.
11. Uložení konstrukce pro ukládání vykopané zeminy při výkopu vedlejšího hrobu a nutné kamenické práce na přilehlém hrobovém místě, to vše v odůvodněných případech a na nezbytně nutnou dobu, není omezením práva nájemce ve smyslu § 25 zákona o pohřebnictví. Dojde-li k zásahu do hrobového místa, nebo zařízení a vznikne-li tímto škoda, je povinen hrobové místo uvést do původního stavu, nebo škodu nahradit ten, kdo škodu způsobil. To platí i v případě, že škůdce ke své činnosti přibral třetí osobu.
12. Nájemce je povinen vlastním nákladem zajišťovat údržbu hrobového místa a hrobového zařízení v rozsahu stanoveném smlouvou o nájmu a v následujícím rozsahu a způsobem:
 - a) nejpozději do 3 měsíců od pohřbení do hrobu zajistit úpravu pohřbívací plochy hrobového místa,
 - b) zajistit, aby plocha hrobového místa nezarůstala nevhodným porostem, který by narušoval svým vzhledem okolí, průběžně zajišťovat údržbu hrobového místa tak, aby travní porost nedosáhl květenství (vymetání trav), jakož i průběžně zajišťovat údržbu hrobového zařízení na vlastní náklady tak, aby jejich stav nebránil užívání hrobových míst ostatních nájemců a dalších osob,
 - c) odstranit včas znehodnocené květinové a jiné dary, odpad z vyhořelých svíček a další předměty, které narušují estetický vzhled pohřebiště. Neodstraní-li tyto předměty nájemce hrobového místa, je provozovatel / správce pohřebiště oprávněn tak učinit sám.
13. Nájemce je povinen neprodleně zajistit opravu hrobového zařízení, pokud je narušena jeho stabilita a ohrožuje tím zdraví, životy, nebo majetek dalších osob. Pokud tak nájemce neučiní po uplynutí lhůty uvedené ve výzvě provozovatele / správce, je provozovatel / správce pohřebiště oprávněn zajistit bezpečnost na náklady a riziko nájemce hrobového místa.
14. Je zakázáno odkládat díly hrobového zařízení na sousední hrobová místa, nebo je opírat o sousední hrobová zařízení.
15. Při užívání hrobového místa je nájemci zakázáno manipulovat s lidskými ostatky. Se zpopelněnými lidskými ostatky může nájemce manipulovat a ukládat je na pohřebišti pouze s vědomím provozovatele / správce.

16. Nájemce je povinen strpět číselné označení hrobových míst provedené provozovatelem / správcem, tato čísla nepřemísťovat, nepoškozovat a nepoužívat k jiným účelům. Nájemce je povinen strpět na hrobovém místě vhodně umístěný odkaz na uveřejněnou informaci ve vývěsce týkající se upozornění nájemce na skončení doby nájmu.
17. Pokud bylo hrobové příslušenství opuštěno před účinností zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník (tj. před 1. lednem 2014), se zveřejní vhodným způsobem na veřejném pohřebišti (např. ve vývěsní skřínce).
18. Byl-li nájemce hrobového místa prokazatelně vyzván před ukončením nájmu k vyklizení hrobu od movitých i nemovitých věcí, v souladu s § 2225 občanského zákoníku při skončení nájmu předá nájemce hrobové místo vyklizené do 30 dnů od skončení nájmu. Při odevzdání hrobového zařízení si nájemce vezme vše, kromě uložených lidských ostatků, ať zpopelněných nebo nezpopelněných, protože v souladu s § 493 občanského zákoníku lidské ostatky nejsou věci.
19. Po zániku nájmu se lidské ostatky nezpopelněné i zpopelněné ponechají na dosavadním místě. Při nájmu hrobového místa novým nájemcem budou tyto lidské ostatky v průběhu nového pohřbení uloženy pod úroveň dna hrobu.
20. Při nesplnění bodu 18 je hrobové zařízení umístěno na hrobovém místě po zániku nájemní smlouvy bez právního důvodu tedy neoprávněně. Pokud nebude ke dni skončení sjednané doby nájmu hrobové místo vyklizeno od hrobového zařízení či hrobky, počíná běžet tzv. čekací doba pro opuštěnost dle občanského zákoníku.

Článek 7

Podmínky zřízení náhrobku, hrobového zařízení

1. Ke zhotovení náhrobku, hrobového zařízení na pohřebišti, nebo úpravě již existujících je oprávněn pouze vlastník nebo jím zmocněná osoba po prokazatelném předchozím souhlasu nájemce hrobového místa a provozovatele / správce pohřebiště za jím stanovených podmínek.
2. Podmínky ke zřízení hrobového zařízení určuje provozovatel / správce v rozsahu:
 - a) Určí rozměry, tvar hrobového zařízení, případně druh použitého materiálu, minimální hloubku základů, odstupňování hrobového zařízení, šířku uliček mezi hrobovým zařízením, způsob uložení zeminy a odpadu při zřizování hrobového zařízení, jeho opravách a likvidaci. Jednotlivé díly hrobového zařízení musí být mezi sebou pevně kotveny.
 - b) Základy musí být provedeny do nezamrzající hloubky 80 cm, dimenzovány se zřetelem na únosnost půdy a nesmí zasahovat do pohřbívací plochy.
 - c) Základy musí odpovídat půdorysným rozměrům díla a podpovrchové hloubce základové spáry, která činí minimálně 80 cm.
 - d) Základy památníků, náhrobků musí být zhotoveny z dostatečně únosného materiálu, odolného proti působení povětrnosti např. z prostého betonu či železobetonu, kamenného, popř. cihelného zdiva.
 - e) Přední a zadní rámy hrobu musí být v jedné přímce s rámy sousedních hrobů.
 - f) Při stavbě na svahovitém terénu musí být hrobové zařízení stejnoměrně odstupňováno.
 - g) Rozměry jednotlivých hrobových míst s nákresem jsou uvedeny v příloze č. 1 Řádu.
3. Při provádění prací směřujících ke zhotovení, údržbě, opravám, nebo odstranění věcí na hrobovém místě je vždy třeba předchozího prokazatelného souhlasu nájemce, neprovádí-li tyto práce sám,

přičemž je ten, kdo tyto práce provádí povinen činit tak dle pokynů provozovatele / správce pohřebiště, nájemní smlouvy a tohoto Řádu.

4. V průběhu zhotovování, údržby, oprav, nebo odstraňování hrobového zařízení na pohřebišti odpovídá nájemce hrobového místa za udržování pořádku, za skladování potřebného materiálu na místech a způsobem určeným provozovatelem / správcem pohřebiště. Odstraňovaný stavební materiál, náhrobky, či jejich části, stejně tak i vykopanou zeminu je nájemce povinen nejpozději před přerušением práce téhož dne odvézt na určené místo skládky a případně uložit do příslušného kontejneru. Při těchto pracích nesmí být cesty a uličky na pohřebišti užívány k jinému účelu než ke komunikačním a nesmí být jejich průchodnost omezována.
5. Po skončení uvedených prací je nájemce povinen na svůj náklad uvést okolí příslušného hrobového místa a místa, která při práci znečistil, do původního stavu nejpozději do 48 hodin. Ukončení prací je nájemce povinen ohlásit provozovateli / správci pohřebiště a je povinen uhradit náklady spojené s odvozem a likvidací odpadu, včetně odpadu biologicky nebezpečného, vzniklého při pracích na hrobovém místě, pokud tak neučinil na vlastní náklad sám. Spolu s tím nahlásí změny hrobového zařízení, zakládající povinnost změnit, či doplnit předepsanou evidenci. Totéž platí při likvidaci hrobového zařízení včetně základů.
6. Na hrobovém místě lze vysazovat stromy a keře pouze po předchozím prokazatelném souhlasu provozovatele / správce. Provozovatel / správce může nájemci přikázat odstranění vysazené dřeviny bez jeho souhlasu, případně odstranit takovou výsadbu na náklad nájemce hrobového místa.
7. Vlastník hrobového zařízení je oprávněn odstranit hrobové zařízení z pohřebiště po předchozím projednání s provozovatelem / správcem a nájemcem hrobového místa.

Článek 8

Ukládání lidských pozůstatků a exhumace lidských ostatků

1. Otevřít hrob na pohřebišti, ukládat do něj lidské pozůstatky nebo provádět exhumaci je oprávněna pouze správcem pověřená pohřební služba, která na základě smlouvy s vypravitelem pohřbu hodlá na pohřebišti pohřbit lidské pozůstatky (viz čl. 9).
2. Obdobně jako při přijímání lidských pozůstatků k pohřbení provozovatel / správce dbá na to, aby převzetí nezpelněných lidských ostatků bylo doloženo alespoň úmrtním listem a průvodním dopisem s uvedením, o čí ostatky se jedná, odkud jsou (číslo hrobu a název pohřebiště) a v koho zájmu se exhumace a převoz prováděl (číslo objednávky a smluvní strany); u urny postačí předložit doklad o zpopelnění, který obsahuje údaje shodné s identifikačním štítkem. Tyto dokumenty by měly být podkladem i pro evidenci související s provozováním pohřebiště.
3. Zpopelněné lidské ostatky je možné uložit na pohřebišti vždy jen se souhlasem nájemce hrobového místa a provozovatele / správce pohřebiště, u hrobů zpravidla k nohám do niky, jinak v ochranném obalu.
4. V době po úmrtí nájemce, má-li být tento uložen do hrobu, jehož byl nájemcem, zajistí provozovatel / správce úhradu nájemného na dobu tlecí od vypravitele pohřbu nebo jiné zmocněné osoby. Nepožádá-li nikdo o uzavření nájemní smlouvy k předmětnému místu, zůstává toto hrobové místo po tlecí dobu bez nájemce s povinností provozovatele / správce o toto místo pečovat.

5. Bez ohledu na uplynutí tlecí doby může být s nezpopeľněnými i zpopelněnými lidskými ostatky v rámci pohřebiště manipulováno pouze na základě předchozího souhlasu provozovatele / správce pohřebiště.
6. Nezpopeľněné i zpopelněné lidské ostatky mohou být exhumovány, tj. přemístěny nebo převezeny na jiné pohřebiště, pouze na písemnou a odůvodněnou žádost nájemce hrobového místa a nájemce nového hrobového místa na jiném pohřebišti, a to jen s písemným souhlasem provozovatele / správce pohřebiště. Převoz exhumovaných nezpopeľněných lidských ostatků na jiné pohřebiště musí být předem objednan u provozovatele pohřební služby a objednávka k žádosti přiložena. Nájemce hrobového místa doloží k žádosti o exhumaci vždy skutečnost úmrtí podle § 22 odst. 2 zákona o pohřebnictví a písemný souhlas osoby uvedené v § 114 odst. 1 občanského zákoníku. Před exhumací nezetlelých lidských ostatků musí nájemce hrobového místa písemně požádat o souhlas také krajskou hygienickou stanicí.
7. Exhumace nezpopeľněných lidských ostatků za účelem jejich zpopelení v krematoriu je zakázáno. Výjimky dle individuální žádosti může podle čl. 11 schválit pouze provozovatel pohřebiště.
8. Všechny rakve včetně exhumačních musí být označeny štítkem nejméně se jménem zemřelého, datem narození, datem úmrtí, dnem pohřbu a názvem provádějící pohřební služby.
9. Rakve použité pro pohřbívání do země, musí být vyrobeny z takových materiálů, aby ve stanovené tlecí době zetlely spolu s lidskými ostatky. Za zetlelé se považují zbytky rakví (hlavních desek) o maximální velikosti 0,5 m² držící vcelku. Pro výrobu rakví ukládaných do hrobu na pohřebišti nesmějí být použity díly z nerozložitelných materiálů. Kovový díl (madla rakve apod.) lze použít jen omezeně.

Článek 9

Podmínky pro otevření hrobu provozovatelem pohřební služby

1. Provozovatel pohřební služby smí otevřít hrob na pohřebišti pro uložení lidských pozůstatků nebo lidských ostatků, k provedení exhumace, popř. k jiným účelům, pokud provozovatel / správce pohřebiště obdrží v dostatečném předstihu před samotným otevřením hrobu
 - a) písemnou žádost vypravitele pohřbu, nájemce hrobu a majitele hrobového zařízení o otevření hrobu nebo hrobky provozovatelem pohřební služby,
 - b) kopii té části smlouvy uzavřené mezi provozovatelem pohřební služby a vypravitelem pohřbu o vypravení pohřbu, která přikazuje pohřbít do příslušného hrobového místa,
 - c) doklad o oprávnění k podnikatelské činnosti v oblasti provozování pohřební služby a o oprávněnosti vykonávat podnikatelskou činnost technické služby - práce při kopání hrobů na pohřebištích (výpis z živnostenského rejstříku),
 - d) prohlášení, že uvedené práce zajistí provozovatel pohřební služby na vlastní náklad, vlastními zaměstnanci a s použitím vlastních pomůcek i náradí a na vlastní odpovědnost,
 - e) osvědčení o získání profesní kvalifikace Hrobník nebo potvrzení o absolvování školení hrobníků od zaměstnance provozovatele pohřební služby, který bude hrob nebo hrobku otevírat,

- f) doklad o ověření znalostí předpisů BOZP a PO.
2. Zaměstnanec pohřební služby, který bude hrob nebo hrobku otevírat, musí být provozovatelem / správcem pohřebiště seznámen s řádem pohřebiště, místními podmínkami a s jinými informacemi nezbytnými pro bezpečné a nezávadné otevření hrobu nebo hrobky.
 3. Provádí-li otevření hrobu nebo hrobky zaměstnanec provozovatele pohřební služby, provozovatel / správce pohřebiště je oprávněn kdykoliv:
 - a) zkontrolovat průběh prací, stav výkopu a pažení, dohlédnout na zabezpečení vykopané hrobové jámy proti pádu třetí osoby a přítomnost druhého pracovníka provozovatele pohřební služby
 - b) požádat o přerušování prací; v takovém případě je zaměstnanec provozovatele pohřební služby povinen práce neprodleně pozastavit
 4. Otevření hrobu, u něhož neuplynula tlečící doba od posledního pohřbení, je možné provést jen tehdy, pokud příslušná krajská hygienická stanice povolila manipulaci s nezetlelými lidskými ostatky.
 5. Provozovatel / správce pohřebiště může odmítnout otevření hrobu/hrobky, jsou-li k tomu závažné důvody, např. bezprostřední blízkost vzrostlého stromu u něhož by musely být přerušeny hlavní kořeny (což by vedlo k narušení stability stromu), pokud je pohřebiště a jeho porost v nepříznivém stavu v důsledku vichřic, dešťových srážek nebo pokrytí povrchu sněhem ledem.
 6. Hroby pro ukládání lidských pozůstatků musí splňovat následující požadavky:
 - hloubka hrobu minimálně 150 cm, prohloubený hrob 200 cm
 - dno hrobu musí ležet nad úrovní kolísání hladiny podzemní vody
 - boční vzdálenost mezi jednotlivými hroby musí činit minimálně 30 cm
 - rakev s lidskými pozůstatky musí být po uložení do hrobu zasypana zkyprěnou zemínou ve výši minimálně 1,2 m
 - před uplynutím tlečící doby mohou být do téhož hrobu uloženy další lidské pozůstatky, pokud je možné je umístit nad úroveň naposledy pohřbených lidských ostatků a vrstva ulehle zemin nad rakví bude činit nejméně 100 cm
 7. Náklady vzniklé provozovateli / správci pohřebiště v souvislosti s otevřením hrobu hradí ten, kdo o otevření požádal. Provozovatel pohřebiště má nárok na úhradu přiměřených nákladů za poskytnuté výše uvedené a další související služby.

Článek 9

Dřeviny a lavičky

1. Dřeviny lze na pohřebišti vysazovat pouze se souhlasem provozovatele / správce. Jedná se o dřeviny, které by v budoucnu vykazovaly znaky vzrostlých stromů a mohly by způsobovat škody na majetku a ohrožovat bezpečnost návštěvníků.
2. Dřeviny nesmějí být vysazovány do pohřbívací plochy.

3. Provozovatel / správce může dle svého uvážení a bez souhlasu nájemce odstranit vysazené dřeviny, k jejíž výsadbě nedal souhlas. Likvidovat vzrostlou zeď lze jen při dodržení zvláštního předpisu o ochraně přírody a krajiny (zákon č. 114/1992 Sb. ve znění pozdějších předpisů)
4. Všechna trvalá zeď vysazená na pohřebišti se stává majetkem zřizovatele pohřebišti.
5. Nájemce ani návštěvník pohřebišti není oprávněn provádět jakékoliv zásahy do vzrostlé zeleně bez předchozího souhlasu správce.
6. Pevné i přenosné lavičky instaluje na pohřebišti provozovatel/správce nebo osoba, které k tomu udělil souhlas. Lavičky bez souhlasu provozovatele / správce není možné přemísťovat. Lavičky mohou využívat všichni návštěvníci pohřebišti.
7. Lavičky mohou užívat všichni návštěvníci pohřebišti.
8. Jednoduché práce nutné k udržování a okrášlování hrobových míst a hrobového zařízení provádějí nájemci nebo podnikající fyzické či právnické osoby nájemcem pověřené.

Článek 10 **Sankce**

1. Porušení tohoto Řádu bude postihováno podle § 5 odst. 1 písm. i) zákona č. 251/2016 Sb., o některých přestupcích jako přestupek proti veřejnému pořádku, zvláště pokud fyzická osoba poruší podmínky uložené v tomto Řádu při konání pohřbu nebo pietního aktu.
2. Přestupku se dopustí také ten, kdo dle zákona o pohřebnictví
 - a) v rozporu s § 4 odst. 1 písm. f) zachází s lidskými pozůstatky nebo lidskými ostatky na pohřebišti způsobem dotýkajícím se důstojnosti zemřelého nebo mravního citění veřejnosti,
 - b) v rozporu s § 4 odst. 1 písm. g) neoprávněně otevře na pohřebišti konečnou rakev s lidskými pozůstatky nebo urnu s lidskými ostatky,
 - c) v rozporu s § 4 odst. 1 písm. h) neoprávněně otevře na pohřebišti hrob nebo neoprávněně provádí exhumaci.
3. Za přestupky uvedené výše lze uložit pokutu až do výše 100 000,- Kč ve smyslu § 26 zákona o pohřebnictví.

Článek 11 **Ostatní ustanovení**

1. Právní vztahy neupravené tímto řádem, vztahující se k provozování pohřebišti, se řídí zákonem o pohřebnictví.
2. Pokud se písemný styk provádí doručenkou na adresu nájemce místa na pohřebišti, platí fikce doručení uplynutím posledního dne úložní lhůty u pošty.
3. Kontrolu dodržování tohoto Řádu provádí provozovatel / správce pohřebišti.

4. Výjimky z Řádu pohřebiště dle individuální žádosti může schválit provozovatel pohřebiště.
5. Pokud pohřebiště nebo jeho část, včetně hrobových zařízení, jsou zapsány v seznamu kulturních památek, nebo se nacházejí na území památkového zájmu, či jsou v seznamu válečných hrobů a pohřebišť vztahují se na péči o ně zvláštní právní předpisy.

Článek 12
Zrušující ustanovení

Dnem nabytí účinnosti tohoto schváleného Řádu pohřebiště se zrušuje v celém rozsahu Řád pohřebiště, schválený Radou města Borovany dne 8. 7. 2003 usnesením č. IV.

Článek 13
Závěrečné ustanovení

1. Tento Řád je účinný dnem 10. 9. 2020.
2. Řád veřejného pohřebiště města Borovany bude vyvěšen na úřední desce Městského úřadu Borovany po dobu 15 dnů a po celou dobu platnosti tohoto Řádu musí být vyvěšen na pohřebišti na místě obvyklém.

V Borovanech dne: 10. 9. 2020

Ing. Petr Jenkner v.r.
Starosta

Mgr. Vít Sumerauer v.r.
Místostarosta